

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

ÅRSBERETNING

1999-2000

ØSTRE LANDSRET

1310093307

2000

**DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
1999-2000**

INDHOLD

Bestyrelsen	2
Årsmøder	3
Regionalmøder m.m. 2000	7
Fagforeningsmæssige emner	8
Høringssager	11
Andre høringssager	22
Arbejde i udvalg m.v.	25
Andre faglige spørgsmål	38
Relationer til udlandet	45
Medlemmer af udvalg m.v.	48
Personalia	57
Medlemstal	63
Regnskab	64
Understøttelsesfonden	65
Vedtægter	66

Redaktionen sluttet 1. august 2000.

Bestyrelsen

Jes Schiøler, Retten i Rødovre (formand)
Lis Sejr, Vestre Landsret (næstformand)
Mikael Sjøberg, Københavns Byret (kasserer)
Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (sekretær)
Marianne Caft, Retten i Fåborg
Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg
Poul Holm, Retten i Århus
Henrik Linde, Retten i Korsør
Arne Lyngesen, Østre Landsret
Per Sørensen, Højesteret

Der har siden udsendelsen af sidste årsberetning været afholdt 13 bestyrelsesmøder.

Stående fra venstre: Henrik Linde, Mikael Sjøberg, H. U. Bruhn, Arne Lyngesen,
Per Sørensen, Poul Holm, Sv. Aa. Feier.
Siddende fra venstre: Lis Sejr, Jes Schiøler, Marianne Caft

Årsmøder

Årsmøde 1999

Årsmødet 1999 afholdtes fredag den 12. og lørdag den 13. november 1999 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.

Som noget nyt afholdtes torsdag den 11. om eftermiddagen møde for byretsdommerne. På mødet orienterede Birgitte Holmberg Pedersen og Vagn Kastbjerg om arbejdet i Domstolsstyrelsens bestyrelse, og Mona Kastrup om arbejdet i Udnævnelsesrådet.

Deltagelsen i såvel byretsdommermødet som den efterfølgende fællesmiddag var stor. Disse arrangementer vil blive gentaget.

På generalforsamlingen fredag den 12. var der genvalg på alle poster.

Fredag eftermiddag orienterede direktør Bent Kleist Carlsen om Domstolsstyrelsens forhold og - ikke mindst - økonomi.

Højesteretsdommer Hugo Wendler Pedersen orienterede om Udnævnelsesrådets arbejde.

Professorerne Erik Hansen og Jørn Lund holdt foredrag om: "Sproget som livsledsager - juridisk og administrativt sprog".

Lørdag den 13. holdt overrabbiner Bent Melchior foredrag om: "Tolerance i dagens Danmark".

Årsmøde 2000

Årsmødet 2000 afholdes fredag den 3. og lørdag den 4. november 2000 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.

Årsmøde 2001

Årsmødet 2001 afholdes fredag den 26. og lørdag den 27. oktober 2001 på Hotel Hvide Hus, Aalborg.

Årsmøde 2002

Årsmødet 2002 afholdes fredag den 4. og lørdag den 5. oktober 2002 på Hotel Scanticon Comwell Kolding.

Årsmøde 2003

Årsmødet 2003 afholdes fredag den 10. og lørdag den 11. oktober 2003 på Hotel Nyborg Strand.

Årsmøde 2004

Årsmødet 2004 afholdes fredag den 29. og lørdag den 30. oktober 2004 på Hotel Nyborg Strand.

Regionalmøder m.m. 2000

Region 1 - møde afholdt den 22. marts 2000 i Københavns Byret.

Region 2 - møde afholdt den 13. marts 2000 i Københavns Byret.

Region 3 - møde afholdt den 30. marts 2000 i Københavns Byret.

Region 4 - møde afholdt den 21. marts 2000 i Faaborg.

Region 5 - møde afholdt den 6. april 2000 på Skanderborg Hus.

Region 6 - møde afholdt den 5. april 2000 i Aalborg.

Dommerforeningens formand har som gæst deltaget i plenarmøder den 3. marts 2000 i Østre Landsret og den 7. april 2000 i Vestre Landsret.

Jysk Dommermøde afholdtes den 5. maj 2000 på Skarrildhus, Kibæk.

Jysk Dommermøde afholdes i 2001 den 18. maj på Hotel Fjordgården, Ringkøbing.

Klarskovgaard-møde afholdtes den 26. maj 2000.

Klarskovgaard-møde afholdes i 2001 den 8. juni.

Fagforeningsmæssige emner

Lønforhandlingerne 1999-2002

Med virkning fra 1. juli 1999 er tillæggene til de administrerende byretsdommere forhøjet med 50.000,- kr. Pr. 1. april 2000 er 10 stillinger som byretsdommer og 6 stillinger som landsdommer omklassificeret til henholdsvis lønramme 38 og lønramme 39. Ved redaktionens slutning arbejdes med projekter vedrørende pension af tillæg og tillægsforbedringer til konstituerede landsdommere. Endvidere er en aftale om fratrædelsesordning under forhandling med Domstolsstyrelsen. Endelig overvejes anvendelse af en del af cheflønspuljen til tillægsforhøjelse til alle medlemmer i størrelsesordenen 10.000,- kr.

Aftalefornyelsen pr. 1. april 2002

Da aftaleperioden som bekendt er 3-årig, er konkrete krav endnu ikke fremsat.

Konstitution af byretsdommere i landsretterne

I brev af 15. oktober 1999 til Dommerudnævnelsesrådet skrev Dommerforeningen blandt andet:

"Dommerforeningen henstiller, at Udnævnelsesrådet konstituerer byretsdommere i landsretterne med henblik på at fremme vekselvirkningen mellem by- og landsretterne.

Inspirationen til Dommerforeningens forslag er ordningen i Norge, hvor det er normalt, at lagmannsretterne delvis beklædes af byretsdommere, som i perioder gør tjeneste i en lagmannsret.

Baggrunden for forslaget er imidlertid en anden end i Norge. Den norske praksis er især begrundet i ressource-hensyn, mens Dommerforeningens forslag er begrundet i behovet for at udveksle erfaringer mellem byretter og landsretter.

Man kan se konstitutionerne som en form for uddannelse, og sådan vil de naturligvis også fungere. Forhåbentlig vil det imidlertid være en erfaringsudveksling, der ikke kun går fra landsdommere til byretsdommere, men også den anden vej. Min forgænger som formand, dommer Lars Ryhave, sagde en gang, at de forskellige retsinstanser lever i hver sin verden med hver sit verdenssyn. Efter min opfattelse er der meget rigtigt i dette synspunkt, og selv om det næppe er til at opgøre, hvad det betyder i praksis, vil de fleste være enige i, at det er uheldigt og bør afbødes. Byretsdommerne har brug for at have et aktuelt og korrekt indtryk ikke blot af retspraksis, men også af arbejdsform, problemstillinger og "kultur" i landsretterne. I dag må de normalt klare sig med, hvad de har oplevet i en enkelt kort periode ofte for mange år siden. Omvendt bør det også have betydning i landsretterne, ikke kun hvorledes praksis er ved byretterne f.eks. i fogsager eller tinglysning, men også hvorledes de praktiske arbejdsvilkår er og opleves. Ikke alle landsdommere har nu, og færre vil fremover have en fortid som byretsdommer, og de, der har, vil ofte have erindringer, der ikke svarer til de aktuelle forhold. Udviklingen er gået meget hurtigt i de senere år, og alt tyder på, at den tendens vil fortsætte.

Konstitutionerne vil også have gavnlige sidevirkninger.

Dels vil de - ligesom i Norge - kunne give ressourcemæssige lettelser ved landsretterne. Og dels vil de kunne bedre byretsdommernes mulighed for også at blive ansat varigt i landsdommerstillinger. Hvis man i stedet som altovervejende hovedregel vil begrænse landsdommerkonstitutioner til een konstitution, der finder sted i uddannelses- og afprøvningsøjemed før den første udnævnelse til dommer, må man befrygte, at byretsdommere, tværs mod hensigten i Domstolsudvalget, vil blive dårligt stillet i konkurrence i forhold til andre ansøgere, hvis konstitution er af nyere dato. Ved nogenlunde lige faglige kvalifikationer må landsretterne antages fortrinsvis at pege på personer, hvis egnethed i øvrigt til at indgå i kollegiet er konstateret for nyligt. Det bør også tages i betragtning, at en byretsdommer kan have udviklet sig i forhold til en konstitutionsperiode for år tilbage. Endelig vil det være hensigtsmæssigt, at også byretsdommere får mulighed for at afprøve en interesse for gerningen som landsdommer uden nødvendigvis at brænde alle broer bag sig.

Imidlertid vil det være fremgået, at disse hensyn ikke er bærende for foreningens for-

slag.

Det er klart, at konstitutioner af den foreslåede type må komme i anden række i forhold til konstitutioner af traditionel uddannelsesmæssig karakter."

Foreningen har forstået, at man i Udnævnelsesrådet ikke mente, at der var hjemmel til at gennemføre forslaget.

Herefter er der ved Justitsministeriets initiativ blevet tilvejebragt hjemmel på finansloven for år 2000, og der har været opslået konstitutioner med det angivne sigte. Imidlertid har der været forsvindende få ansøgere.

Foreningen skal meget opfordre byretsdommere til at benytte den mulighed, der således er skabt for, at de kan fungere en periode i en landsret. Et ophold kan kun være gavnligt og inspirerende for det videre arbejde i byretten, og det bør kunne give en værdifuld erfaringsudveksling mellem instanserne. For dommere med lyst til en varig stilling i landsretten kan det også give en gensidig mulighed for at prøve dette af.

Høringssager

Samfundstjeneste og alkoholistbehandling ved spirituskørsel m.v.

Justitsministeriet hørte foreningen over forslag til ændring af straffeloven med henblik på udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling ved spirituskørsel m.v. Foreningen havde ingen bemærkninger til forslagens formål og indhold. Det tilføjes, at det kunne give anledning til principielle betænkeligheder, at lovforslagets bemærkninger indeholder præcise anvisninger på den fremtidige sanktionspraksis, hvilke anvisninger ikke fremgår af lovteksten. Da forslaget imidlertid angår et stort antal ensartede sager, og da det er af betydning, at sanktionspraksis fra starten ligger nogenlunde fast, havde foreningen ikke bemærkninger til, at ministeriet i dette tilfælde havde anvendt fremgangsmåden.

Forslag til lov om fuldbyrdelse af straf, afskaffelse af hæftestrafen og prøveløsladelse af livstidsdømte m.v.

Der henvistes i høringssvaret til foreningens udtalelse i anledning af Straffelovrådets betænkning (nr. 1355/98) om samme emner. Udtalelsen er refereret i årsberetningen 1998. I udtalelsen påpegede foreningen, at gennemførelsen af straff fuldbyrdelsesloven vil medføre en væsentlig merbelastning af de berørte retter. Dette forhold er forstærket ved det nu foreliggende forslag til lov om fuldbyrdelse af straf. I øvrigt gav forslagene ikke foreningen anledning til at fremkomme med bemærkninger.

***Straffelovrådets betænkning om tidsbegrænsning
af foranstaltninger efter straffelovens § 68 og § 69
(Betænkning nr. 1372/99)***

Dommerforeningen udtalte, at foreningen ikke havde bemærkninger til Straffelovrådets forslag om indførelse af visse tidsbegrænsninger for nævnte foranstaltninger.

***Betænkning fra Udvalget om økonomisk
kriminalitet og datakriminalitet vedrørende
blandt andet hæleri og anden efterfølgende medvirken
(Betænkning nr. 1371/99)***

Foreningen udtalte i høringssvaret, at man kan tilslutte sig udvalgets flertals forslag, hvorefter der i straffeloven indsættes en generel hæle-ribestemmelse, der ikke er knyttet til bestemte førforbrydelser. Foreningen tilsluttede sig endvidere udvalgsflertallets forslag om, at straf- febestemmelsen kun kan omhandle forsætlige forhold, og at strafmak- simum for groft hæleri fortsat bør være 6 år.

Gengivelse af førerretten

Trafikministeriet hørte Dommerforeningen om blandt andet forslag til ændring af færdselslovens § 132 vedrørende de tidsmæssige betingelser for gengivelse af førerretten. Foreningen udtalte, at man ikke havde bemærkninger til forslaget, hvorefter fristerne for indbringelse af spørgsmålet om gengivelse ændres, således at fristerne regnes fra dato- en for den seneste dom, uanset at der inden udløbet af den næstsids- te frakendelsesperiode er sket fornyet frakendelse af førerretten. Nu lov nr. 292/2000.

***Bekendtgørelse om retslisters om
massemediernes aktindsigt m.m.***

Dommerforeningen pegede i sit høringssvar på behovet for, at der hjemles mulighed for at fravige kravene til retslisternes indhold i de tilfælde, hvor retslisterne udleveres lang tid forud for retshandlingen. I modsat fald vil der være risiko for, at udleveringen først sker i sidste øjeblik, hvilket vil indebære en utilsigtet forringelse af servicen over for massemedierne.

Foreningen henledte endvidere opmærksomheden på, at kravene i be- kendtgørelsen indebærer et merarbejde for retterne med henvendelser til anklagemyndigheden for at sikre, at anklageskrifter er forkyndt for de tiltalte, og med anonymisering af anklageskrifter og retsmødebegærin- ger. I denne forbindelse foreslog foreningen, at det pålægges anklage- myndigheden at aflevere anonymiserede eksemplarer.

***Betænkning fra Udvalget om økonomisk
kriminalitet og datakriminalitet vedrørende
børnepornografi og IT-efterforskning
(Betænkning nr. 1377/99)***

På baggrund af internettets anvendelse til udbredelse af børnepornografi har udvalget formuleret forslag til bekæmpelse heraf, herunder forslag om en forhøjelse af strafferammerne i straffelovens § 235. Vedrørende IT-efterforskning behandler betænkningen blandt andet spørgsmålene om teleselskabernes samtykke til aflytning af offentlige telefoner og om indhentelse af teleoplysninger fra sendemast. Dommerforeningen udtal- te, at man ikke havde bemærkninger til betænkningens forslag og tilfø- jede, at valgene mellem flertals- og mindretalsforslagene i betydeligt omfang må bero på retspolitiske overvejelser, som foreningen ikke

mener at burde foretage.

***Udkast til forslag til ændring af lov
om ligestilling af mænd og kvinder***

Dommerforeningen fandt i det væsentlige ikke at burde udtale sig om udkastet på grund af dets politiske karakter. Foreningen fandt imidlertid grund til at bemærke, at forslaget om etablering af et "Klagenævn for Kønsdiskrimination" rejser flere spørgsmål af principiel karakter og giver anledning til betænkelighed. Foreningen udtalte blandt andet:

"Først og fremmest er forslaget betænkeligt i forhold til den grundlæggende funktionsdeling, jf. grundlovens § 3, fordi man med nævnet etablerer et domstolslignende organ, der skal træffe afgørelser ikke kun mellem det offentlige og private, men også mellem private indbyrdes, og ikke kun på summarisk skriftligt grundlag, men efter omstændighederne efter en omfattende og også mundtlig bevisførelse. Dette er et kerneområde for domstolens virke. Nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene, men dets afgørelser er "retligt bindende" (bem. til § 24), og indbringelse for nævnet afskærer en part fra at gå til domstolene, jf. § 16. Der er kun et meget kort skridt til, at nævnet i sager med ligestillingsaspekt får beføjelser som en særlig ny første instans domstol, men uden de retssikkerhedsgarantier, der er knyttet til en egentlig domstol.

.....

Såfremt klagenævnet alligevel bliver etableret, fraråder Dommerforeningen endelig, at formanden for nævnet skal være højesteretsdommer. Det er principielt betænkeligt at anvende højesteretsdommere i nævn, hvis afgørelser skal kunne indbringes for domstolene. Andre forhold kan gøre det påkrævet eller hensigtsmæssigt, men betænkelighederne fører til, at sådan anvendelse kun bør ske efter nøje overvejelse, og karakteren af de sager, der kan forelægges dette klagenævn, kræver ikke en højesteretsdommers særlige kvalifikationer."

Forslaget blev i ændret form fremsat i Folketinget den 9. februar 2000, og Dommerforeningen, der ligeledes blev hørt vedrørende dette forslag, udtalte, at man ikke havde indvendinger mod det ændrede forslag,

hvor der i vidt omfang var blevet taget hensyn til foreningens kritik.

***Forbud mod at anvende børn og unge under 18 år
som pornomodeller***

Foreningen udtalte, at forslaget til ændringer af straffeloven ikke gav anledning til bemærkninger.

***Forlængelse af forældelsen af strafansvar
for seksuelt misbrug af børn***

Suspension af forældelse af idømt straf

Foreningen udtalte, at forslagene til ændringer af straffeloven ikke gav anledning til bemærkninger.

***Betænkning fra Udvalget om økonomisk
kriminalitet og datakriminalitet vedrørende rådgiveres
rolle ved bekæmpelse af økonomisk kriminalitet
(Betænkning nr. 1379/99)***

Betænkningen behandler blandt andet advokaters og revisorers tavshedspligt i forhold til en underretningspligt ved mistanke om økonomisk kriminalitet.

Dommerforeningen besvarede høringen med, at betænkningen ikke gav foreningen anledning til bemærkninger.

Forslag om ændring af straffeloven

(Maskeringsforbud)

Dommerforeningen udtalte i sit høringssvar, at foreningen fandt, at man ikke burde udtale sig om lovforslaget.

Forslag til ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene m.fl.

(Gennemgribende forbedrede lejemål, landsdækkende huslejenævn, husordenssager, fællesantennær og Grundejernes Investeringsfond)

Dommerforeningen blev af By- og Boligministeriet anmodet om en udtalelse om udkast til forslag til ændring af lejelovgivningen m.v. Foreningen udtalte i den anledning blandt andet:

"Først og fremmest rejser forslaget om indførelse af landsdækkende huslejenævn som en form for almindelig første instans i lejesager væsentlige principielle problemer i forhold til den fundamentale funktionsdeling i Grundlovens § 3, hvorefter den dømmende magt er hos domstolene. Betydende momenter i denne forbindelse er, at huslejenævnene tillægges en meget bred kompetence, at der til dels bliver tale om ren privatretlig tvistløsning, at det ikke alene skal ske på skriftligt grundlag, men efter omstændighederne også med afhøring af parter og vidner, jf. således § 2, nr. 19 og nr. 20, at afgørelserne vel ikke skal være eksigible, men dog så vidt ses binder parter, der ikke rettidigt indbringer dem for boligretten, og at huslejenævnets kompetence udelukker boligrettens kompetence.

Dommerforeningen er opmærksom på, at lovforslaget er slutstenen på en længere udvikling, hvor huslejenævnene gradvis har fået tillagt større kompetence. Flere af de hidtidige lovændringer har imidlertid ikke været forelagt Dommerforeningen til udtalelse. Det foreliggende lovforslag strækker endvidere huslejenævnenes kompetence som tvistløsningsorganer så vidt, at det samlet set er nødvendigt, at nævnenes placering i forhold til domstolene undergives en mere principiel behandling, end det hidtil er sket."

Foreningen pegede endvidere på betænkelighederne ved forslaget om at

begrænse de retlige prøvelsesmuligheder, således at tildeling af advarsel ikke kan indbringes for boligretten, og således at afgørelser om betingede lejemål og om konfrontation ikke kan appelleres til landsretten, selv om sådanne afgørelser kan danne grundlag for ophævelse af lejemålet ved ny husordensovertrædelse eller ved overtrædelse af betingelserne ved betingede lejemål. Foreningen havde endvidere en række bemærkninger til flere af forslagens enkelte bestemmelser.

Foreningen konkluderede, at man på det kraftigste måtte fraråde, at forslaget gennemføres i den foreliggende form og uden, at de principielle aspekter har været grundigt gennemgået.

Forslag til lov om stormflod og stormfald

Foreningen havde ikke bemærkninger til det indholdsmæssige i forslaget. Dog fandt foreningen det uhensigtsmæssigt, at man med forslaget vil henlægge administration af tilskudsordninger til et kollegialt organ (Stormrådet), hvis væsentligste opgave hidtil har været at træffe afgørelser vedrørende erstatningsspørgsmål, og hvis sammensætning med en dommer som formand i første række er bestemt heraf.

Nyordning og forenkling af bødefastsættelsen på færdselslovsområdet

Foreningen blev af Justitsministeriet anmodet om en udtalelse i anledning af en redegørelse fra rigsadvokaten om emnet, og foreningen blev derefter hørt af Trafikministeriet over et forslag til ændring af færdselsloven i overensstemmelse med rigsadvokatens konklusioner.

Ved besvarelsen af henvendelserne udtalte foreningen, at man kan tiltræde forslagens hovedsigte om en væsentlig forenkling af bødefastsæt-

telsen på færdselslovsområdet, herunder et forslag om at forhøje den mindste normale bøde til 500 kr.

Dommerforeningen vendte sig imod de foreslåede regler om, at der obligatorisk skal ske absolut kumulation ved flere overtrædelser, at der obligatorisk skal idømmes bøde ved siden af frihedsstraf, når én overtrædelse isoleret set medfører bøde og en anden frihedsstraf, at bøde obligatorisk skal fastsættes uden hensyn til forstraffe, medmindre der udtrykkeligt er fastsat gentagelsesvirkning, og at bøde med visse undtagelser for unge under 18 år obligatorisk skal fastsættes uden hensyn til den tiltaltes personlige og økonomiske forhold.

Foreningen tilkendegav, at de foreslåede regler strider imod straffastsættelsen inden for andre områder og vil medføre urimelige resultater, samt anførte, at nyordningen ikke bør gennemføres, uden at forslagene har været overvejet i Straffelovrådet.

*Forslag til ændring af lov om social service og
lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
(Styrkelse af den særlige støtte til børn og unge og om
dispensationsadgang ved nedsættelse af børn og unge-udvalg)*

Socialministeriet hørte foreningen over et forslag til ændring af servicelovens børneregler og visse regler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Foreningen havde i 1999 udtalt sig om et tidligere forslag, hvor foreningen henstillede, at der iværksattes et udvalgsarbejde inden gennemførelsen af ændringsforslagene (refereret i årsberetning 1998-99). I sin udtalelse beklagede foreningen, at det ikke havde været muligt at gennemføre et udvalgsarbejde. Vedrørende det foreliggende lovforslag udtalte foreningen, at man kunne tilslutte sig intentionerne i forslaget, og fandt, at dette i det væsentlige er velegnet til at opnå formålene. Foreningen påpegede dog, at bestemmelsen om,

at børn og unge-udvalgene skal efterprøve en kommunes afgørelse om hjemgivelse af et barn inden udløbet af genbehandlingsfristen, forekommer uhensigtsmæssig, og at foreningen således vil foretrække, at man gennemfører det alternative forslag om, at der alene skal ske underretning til børn og unge-udvalgene ved hjemgivelse.

Forslag om ændring af udlændingelovgivningen

Foreningen blev den 11. februar 2000 af Indenrigsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende et lovforslag om ændring af udlændingeloven (Krav om egen bolig ved familiesammenføring, tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og indsats mod ægteskaber, der ikke beror på parternes egen fri vilje). I høringssvaret udtalte foreningen følgende:

"I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at det er en selvfølge, at dansk lovgivning skal respektere de rammer, der sættes af internationale konventioner og anden international ret. Dette er dommerforeningen selvsagt enig i. Om retstilstanden med de foreslåede ændringer vil være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, afhænger imidlertid helt af, hvorledes reglerne anvendes i praksis. Det er derfor særligt vigtigt, når det i bemærkningerne anføres, at administrationen skal respektere Danmarks internationale forpligtelser."

I øvrigt gav forslaget ikke foreningen anledning til bemærkninger.

Den 22. marts 2000 hørtes foreningen vedrørende endnu et forslag om ændring af udlændingelovgivningen (Skærpelse af strafansvaret for ulovlig beskæftigelse, Danmarks indtræden i Schengen-samarbejde, præcisering af Udlændingestyrelsens og politiets underholdsforpligtelser). Foreningen havde med det forbehold, at den korte høringsfrist ikke havde muliggjort en grundig gennemgang af det omfattende lovforslag, ikke bemærkninger til forslaget.

Forslag til ny lov om Klagenævnet for Udbud

I et høringssvar til et forslag til ny lov om Klagenævnet for Udbud udtalte foreningen, at de foreslåede ændringer vil medføre, at Klagenævnets domstolspræg vil blive yderligere forstærket, således at det vil være misvisende fortsat at tale om et administrativt nævn. Foreningen fandt, at principielle grunde talte for, enten at nævnets domstolspræg ikke forstærkes, eller at dets kompetence flyttes til de egentlige domstole. Foreningen havde endvidere en række bemærkninger til forslagens forudsætninger om, at ændringerne vil sikre en hurtig, effektiv og billig sagsbehandling, hvilke forudsætninger foreningen ikke kunne tiltræde. I svaret konkluderedes det, at Dommerforeningen måtte fraråde, at forslaget gennemføres.

Modernisering af reglerne om søforklaringer m.v.

Søfartsstyrelsen anmodede om Dommerforeningens bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af søloven og retsplejeloven (Søforklaring og erstatning i forbindelse med transport af olie til søs).

Efter lovudkastet samles reglerne om søforklaringer i søloven. Der er fortsat tale om et ganske særegent bevisoptagelsesinstitut, som foreslås gjort fakultativt, men kredsen af de personer, der kan anmode om afholdelse af søforklaring, udvides. Antallet af de byretter, for hvilken søforklaring kan afholdes, foreslås begrænset til 7 (Sø- og Handelseretten i København og 6 særligt nævnte byretter), og der foreslås bestemmelser om sagsomkostninger.

Dommerforeningen havde ingen bemærkninger til lovudkastets erstatningsbestemmelser, men vendte sig i høringssvaret bestemt imod for-

slaget om at ændre de almindelige værnetingsbestemmelser. Dommerforeningen udtalte herom:

"Dommerforeningen er ikke uenig i, at der kunne være grund til at koncentrere søforklaringer til udvalgte retter, hvis den nuværende byretsstruktur skulle fortsætte. Som Søfartsstyrelsen ved, er dette imidlertid ikke tilfældet. Den af Justitsministeren nedsatte Strukturkommission for domstolene vil foreslå, at antallet af byretter reduceres væsentligt, formentlig til omkring 25 byretter, hver med - som udgangspunkt - 6 til 8 dommere. Med denne størrelse skal byretterne kunne behandle alle typer sager, og behovet for særlig erfaring vil kunne tilgodeses ved specialisering inden for den enkelte domstols rammer. Under en sådan fremtidig byretsstruktur bortfalder behovet for yderligere at begrænse antallet af retter, der kan afholde søforklaringer. Dommerforeningen anerkender, at det ved søforklaringer kan være en fordel, at retsformanden har en vis erfaring på området. Behovet er dog ikke større end på mange andre sagsområder, og det imødekommes ved det ventede reformforslag. Gennemførelse af denne del af Søfartsstyrelsens forslag er ikke blot isoleret set unødvendig, men vil også på uheldig måde kunne modvirke den generelle hensigt med en strukturreform for byretterne.

Dommerforeningen er bekendt med, at både Strukturkommissionen for domstolene og Retsplejerådet har udtalt sig på linie hermed."

Dommerforeningen anførte endvidere, at lovudkastet burde underkastes en nøje lovteknisk gennemgang, og omtalte visse punkter, som havde været rejst under foreningens overvejelser omkring lovudkastet. Blandt andet burde de foreslåede - og nye - sagsomkostningsregler, der afviger fra retsplejelovens § 343, stk. 2, og formentlig går videre, end formålet kræver, nærmere overvejes, og lovudkastets forhold til retsplejelovens generelle bestemmelser burde afklares. Endvidere pegede foreningen på, at det forudsatte ansvar for (sø)retten for sagens oplysning og (sø)rettens mere aktive rolle ved tilvejebringelsen af oplysningerne, principielt er diskutabel og praktisk mindre hensigtsmæssig. I stedet kunne det overvejes, som også Retsplejerådet havde peget på, at udpege en udspørger på samme måde, som det sker i undersøgelseskommissioner.

Andre høringssager

Dommerforeningen har endvidere afgivet høringssvar i følgende sager:

Udvidelse af forsøgsordning med behandling af kriminelle stofmisbrugere.

Ændring af lov om forbud mod tv-overvågning m.v.

EU-direktivforslag om forkyndelse i EU-stater.

Omkostningsdækning i skattesager.

Retshjælp i klagesager for internationale menneskerettighedsorganisationer.

Ændring af lov om offentlige indsamlinger - pyramidespil.

Forslag til lov om visse betalingsmidler.

Ændring af skattekontrolloven vedrørende indberetning af dividender i konkursboer.

Ændring af dødsbobeskatningsloven.

Revision af reglerne om gældssanering.

EU-forordning vedrørende ægteskabssager.

EU-kommissionens grønbog om produktansvar.

Teknisk høring over forskellige skatteregler - (pinsepakken).

Advokatbistand til voksne psykiatriske patienter, jf. lov om social service.

Ændring af boafgiftslovens § 5.

EU-direktiv mod hvidvaskning af penge.

EU-forordning om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse i borgerlige sager.

EU-konvention om gensidig retshjælp i straffesager.

Udkast til våbenbekendtgørelse.

Ændring af retsplejeloven vedrørende EU-advokaters etableringsret.

Forslag til EU-rammeafgørelse om bekæmpelse af svig og forfalskning i forbindelse med andre betalingsmidler end kontanter.

Lovforslag om administrative havmiljøbøder.

EU-regler om fjernsalg m.m.

Ændring af udlændingeloven.

Autorisation af advokatfuldmægtige med udenlandsk eksamen.

Lovforslag om elektronisk signatur.

Ændring af forsikringsaftalelovens § 120.

Bekendtgørelse om EU-advokaters etablering i Danmark.

Bankoplysninger til skifterettens første møde i dødsboer.

Bekendtgørelse om spillekasinoer.

Rapport om gennemførelse af EU-direktiv om pakkerejser.

Høring fra Justitsministeriet over EU-hvidbog om erstatning for miljøskader.

Høring fra Justitsministeriet over EU-grønbog om retshjælp i civile sager.

Nedlæggelse af landvæsensretterne.

Ændring af konkurrenceloven.

Lov om ændring af kasinoloven.

Lov om politimæssigt samarbejde i Øresunds-regionen.

Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven m.m. (omkostningsgodtgørelse i skatte- og afgiftssager).

Straffuldbyardelse af domme fra krigsforbrydertribunalet.

EU-samarbejde mellem finansielle efterretningsenheder.

Ophævelse af Kosovo-nødloven.

Ophævelse af cirkulære om beskatning af renter af visse forsikringsbe-
løb.

Bekendtgørelse om udgangstilladelse til personer, der er domfældt efter straffelovens § 68 og § 69 m.m.

Arbejde i udvalg m.v.

Strukturkommissionen

Dommerne er repræsenteret i Strukturkommissionen ved formanden, landsretspræsident Bjarne Christensen, landsretspræsident Sven Ziegler, byretspræsident Claus Larsen, landsdommer Fritse Hove, administrerende dommer Jørn Andersen, dommer Inger Mikkelsen og dommer Jes Schiøler. Dommer Otto Bisgaard har vikarieret for Inger Mikkelsen ved nogle møder.

Dommerforeningen har fulgt kommissionens arbejde tæt. For at give mulighed for løbende meningsudveksling også på byrets niveau er der nedsat en "baggrundsgruppe", som har holdt møde hver gang, der er fremkommet væsentlige arbejdsopgaver eller i øvrigt har skullet tages stilling til spørgsmål af betydning. Gruppen består af byretsdommerne i bestyrelsen og desuden af dommerne Jens Stausbøll, Lisbeth Larsen, Ulf Andersen, Claus Kejser, Otto Bisgaard, Niels Schoubye og Jørgen Als Andersen. Senest er Flemming Schønnemann også indtrådt.

Strukturkommissionens arbejde vil blive genstand for drøftelser på årsmødet, således at medlemmerne får lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter, inden foreningen skal afgive høringssvar, formentlig først i år 2001. Det følgende er en meget kortfattet gengivelse af kommissionens resultater og foreningens foreløbige standpunkt.

1. Blandt de emner, kommissionen har beskæftiget sig med, er det givetvis en retsreformsreform for byretterne, der vækker mest interesse og mest diskussion.

Strukturkommissionen har valgt den indfaldsvinkel ikke at se sig blind på, hvordan forskellige kredstyper fungerer i dag, men ana-

lysere, hvilke krav fremtiden vil stille, og hvordan disse krav kan imødekommes. Denne indgang forekommer indlysende rigtig, både fordi det ikke er muligt at udpege nogen embedstype, som i dag indiskutabelt fungerer bedre end andre, og fordi det ikke kun er de nuværende opgaver, der skal løses, men også nye, som med sikkerhed stiller ændrede krav til retterne.

Nogle vigtige krav følger af Retsplejerådets arbejde med en reform af den civile retspleje. Alle civile sager skal anlægges ved byret. Retten skal kunne sættes med flere dommere. Den skal også kunne sættes med sagkyndige dommere, ligesom i dag Sø- og Handelsretten. Der skal være mulighed for en vis specialisering inden for retten. Endelig skal sagerne forberedes i et sekretariat med flere kontoransatte og jurister, således at dommerne i videst muligt omfang frigøres til domsforhandlinger.

Andre vigtige nye krav er: Kapacitet til at behandle nævningsager, pådømmelse ved udnævnte dommere i stedet for dommerfuldmægtige og assessorer, evne til at løfte en stærkt stigende administrativ byrde samt stigende krav om effektivitet med deraf følgende øget fokus på ressourceanvendelse og sårbarhed.

I Strukturkommissionen har der været enighed om disse og flere andre krav til fremtidens domstole, og også Dommerforeningen kan tilslutte sig dem.

Hovedspørgsmålet er indsnævret til, om kravene kan opfyldes ved et samarbejde mellem eksisterende retter, eller om de gør sammenlægninger nødvendige. Konklusionen i Strukturkommissionen, eller et stort flertal i den, er, at en sammenlægning af retskredse er nødvendig, og man peger på en model med en domstolschef og 6-8 andre dommere. Det fører til en opdeling i mellem 20 og 30 retskredse mod de nuværende 82. Afgrænsningen bør falde sammen

med andre administrative grænser, og særligt bør det tilstræbes, at der er høj grad af sammenfald med fremtidens politikredse.

Foreningen har ikke taget endelig stilling til, om sammenlægning er den bedste løsning, og heller ikke til de fremtidige retskredses antal og udformning. Det afventer debatten på årsmødet og en drøftelse i bestyrelsen. Det er imidlertid vigtigt, at denne debat sker ud fra et reelt ønske om at styrke domstolene til at løse fremtidens opgaver, og at den hæver sig over et niveau, hvor deltagerne kun argumenterer for at fastholde deres egen embedssituation.

2. For landsretternes vedkommende lægges ikke op til ændring af retskredsene. Den civile retsplejereform må antages at føre til en vis reduktion i antallet af landsdommere, og i hvert fald under disse omstændigheder er der ikke behov for en tredje landsret.
3. Et tredje hovedspørgsmål for Strukturkommissionen er at vurdere og eventuelt regulere domstolschefernes kompetence i forhold til de øvrige dommere ved det pågældende embede. Spørgsmålet gælder principielt uanset retsinstans. Det er næppe fuldt afklaret i dag.

Strukturkommissionen fastslår, at hver enkelt dommer har fuld kompetence i judicielle anliggender, men at domstolschefen omvendt - efter behørig drøftelse med de øvrige dommere - har den fulde kompetence i administrative spørgsmål, herunder arbejdstilrettelæggelse, fordeling af sager m.v. Man vil foreslå en blødt formuleret lovbestemmelse, men tyngdepunktet bliver en gennemgang i bemærkningerne af praktisk forekommende problemstillinger.

Spørgsmålet bør ikke være kontroversielt, og Dommerforeningen må formodes at ville gå ind for kommissionens forslag. Den reelle

udfordring bliver at skabe et arbejdsklima, hvor sagen ikke sættes på spidsen.

Retsplejerådet

Som det vil være de fleste bekendt, behandler Retsplejerådet for tiden Justitsministeriets kommissorium af 19. januar 1998 om en generel reform af den civile retspleje.

Retsplejerådets formand er højesteretsdommer Poul Sørensen. Dommer Poul Holm er efter indstilling fra foreningen fast medlem af rådet. Til behandling af kommissoriet om den civile retspleje er yderligere landsdommer Peter Deleuran og dommer Jes Schiøler beskikket efter indstilling fra henholdsvis de to landsretspræsidenter og Dommerforeningen.

Det helt overordnede mål for Retsplejerådets arbejde er efter kommissoriet at sikre en større fleksibilitet og bedre ressourceudnyttelse ved domstolene.

Retsplejerådet har behandlet kommissoriet i en række møder, og der har været afholdt to møder med den følgegruppe, der er etableret med repræsentanter for en lang række erhvervsorganisationer, forbrugerrepræsentanter m.v.

I en række artikler i et temanummer af *Lov & Ret* (nr. 1/2000) har rådets formand og medlemmer hver for sig redegjort for de foreløbige tanker og overvejelser, der har været drøftet i rådet. Disse indlæg, hvortil der henvises, har givet anledning til debat både i efterfølgende numre af *Lov & Ret* og i dagspressen.

Navnlig for at sikre en nødvendig koordination med Strukturkommis-

sionens arbejde har Retsplejerådet besluttet at afgive en delbetænkning, der først og fremmest vil omfatte følgende emner: Instansordningen, Sø- og Handelsretten i København, kollegial behandling i byretten, sagkyndige dommere og sagsforberedelse og domsforhandling i første instans. Selv om mange spørgsmål er uafklarede, må rådets forslag til instansordningen forventes at gå ud på, at byretten bliver den almindelige førsteinstans, men således at henvisningsordningen bevares i reduceret skikkelse alene omfattende principielle sager. Der vil blive foreslået mulighed for kollegial behandling af større sager i byretten og (nye) regler for medvirken af sagkyndige dommere. Sagsforberedelsen skal koncentreres og skal være skriftlig, men med afholdelse af et forberedende retsmøde på et tidligt tidspunkt i forberedelsesforløbet, normalt efter svarskriftet, med henblik på en nærmere tilrettelæggelse af forberedelsen. De foreslåede regler om instansfølgen skal sikre, at Højesteret i al væsentlighed kommer til at beskæftige sig med principielle sager, enten som tredje instans efter tilladelse fra Procesbevillingsnævnet eller som anden instans i sager, der er henvist fra byret til landsret. Der er overvejelser om at foreslå regler om "springende" anke (efter tilladelse fra Procesbevillingsnævnet) af hastende og principielle byretsdomme.

Sø- og Handelsrettens fremtidige placering i instansfølgen har givet anledning til mange overvejelser, der langt fra er afsluttet. De foreløbige overvejelser går ud på at lade anke af Sø- og Handelsrettens domme i sø- og handelssager ske til landsret på samme måde, som det i dag sker med domme afsagt af Sø- og Handelsrettens skifteret *kombineret* med en regel om anke til Højesteret efter tilladelse i principielle (men ikke nødvendigvis hastende) sager. Retsplejerådet afholder i august måned et møde med repræsentanter fra Sø- og Handelsretten og Advokatrådet om rettens fremtidige placering og kompetence.

Delbetænkningen kan forventes at foreligge i 2001. Hvornår Retsplejerådet kan afslutte det øvrige arbejde, der omfatter en generel gennem-

gang af den civile retspleje, herunder overvejelser om "nye varer på hylderne" såsom meditation og gruppesøgsmål, er det for tidligt at udtale sig om.

Arbejdsgruppen om sagsbehandlingstider og effektivitet

Der har været afholdt 3 møder siden sidste årsmøde. Arbejdet er fortsat ad de linier, der er lagt de forrige år, men aktiviteten har været præget af Domstolsstyrelsens etablering og indkøring.

Gruppen har især beskæftiget sig med virksomhedsregnskaber for domstolene som helhed og mini-virksomhedsregnskaber for de enkelte embeder. Endvidere med fastsættelse af mål for produktivitet og for sagsgennemløbstider og i den sidste forbindelse også med pilotprojektet for civile sager.

1. Mål- og resultatstyring af domstolene er uomgængeligt nødvendig. Udarbejdelse af virksomhedsregnskab er et krav til alle statsinstitutioner. Arbejdet med virksomhedsregnskabet for domstolene har derfor bestået i fortsatte drøftelser af, hvorledes domstolenes arbejde kan belyses mest forståeligt og retvisende.

Hvordan mål- og resultatstyring i øvrigt skal gennemføres, er ikke fastlagt udefra. Blot ligger det i sagens natur, at det skal understøtte det "store" virksomhedsregnskab og være et egnet styringsredskab. Arbejdsgruppen har været positiv over for at videreføre arbejdet med mini-virksomhedsregnskaber a la dem, som blev udsendt forrige år. De kan blive det længe savnede redskab, som på mere objektivt grundlag, end det findes nu, kan danne udgangspunkt for fordeling af ressourcer til embederne. Men det er nødvendigt at arbejde videre med datagrundlaget, så regnskaberne

bliver bedre end nu, og også at videreudvikle deres sigte, så de ikke kun udtrykker produktivitet, men desuden kvalitet, arbejdsmiljø m.v.

På grund af arbejdets store betydning har Dommerforeningen foreslået, at styrelsen lader eksterne konsulenter gennemgå det som en ekstra sikkerhed for grundlagets holdbarhed og som inspiration. Spørgsmålet er sat i bero, indtil den ny økonomichef er kommet ind i arbejdet.

Domstolsstyrelsens bestyrelse har i maj 2000 besluttet, at udarbejdelsen af mini-virksomhedsregnskaber skal videreføres som forsøg.

2. På civilsagsområdet har arbejdsgruppen drøftet mål for den tid, henholdsvis jurister og kontorfunktionærer ved byretterne gennemsnitligt anvender på en sag. Målene er vægtet efter, hvilken type sag og hvilken type afgørelse det drejer sig om. Eksempelvis er tallet for en jurist for en almindelig civil sag 480 minutter, hvis den afgøres ved dom efter domsforhandling, og 10 minutter, hvis den afgøres ved udeblivelsesdom. Målene skal benyttes ved resourcefordelingen.

Disse tal og målene for gennemsnitlige sagsbehandlingstider i civile sager (fra sagens modtagelse ved domstolene til dens afgørelse) er endnu ikke endeligt fastsat, men afventer yderligere analyser og resultaterne af pilotundersøgelsen, jf. pkt. 4.

3. På tinglysningsområdet er drøftet nye produktivitetsmål, som fra år 2000 er fastsat til 10.000 dokumenter pr. kontorfunktionær. Tallet skal ses i lyset af, at 17 embeder allerede opfyldte dette mål. Til gengæld er det ikke meningen at hæve det yderligere. Det ville ikke være realistisk med den nuværende lovgivning og fremgangsmåde, når kvaliteten samtidig skal fastholdes.

4. Arbejdsgruppen har drøftet og følger løbende den pilotundersøgelse, som er iværksat ved 6 byretter med afprøvning af nye procesanbefalinger for civile sager. anbefalingerne er udarbejdet med inspiration fra Norge og har været drøftet med Advokatrådet, som støtter projektet. Dommerforeningen lægger meget vægt på pilotprojektet, fordi det særligt i civile sager er vigtigt at finde veje til et hurtigere sagsgennemløb. Lignende anbefalinger indgår i Retsplejerådets arbejde med en civilprocesreform, så også i den sammenhæng vil konkrete erfaringer være af betydning.
5. På grund af mål- og resultatstyringens vigtighed har Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene besluttet, at arbejdsgruppen skal have et nyt, bredere formuleret kommissorium. Der skal endvidere indtræde en repræsentant for de overordnede domstole i gruppen, således at der bliver sikker sammenhæng mellem styring og mål i alle instanser. Selve udarbejdelsen af mål for de overordnede domstole skal dog ske uden for gruppen, direkte mellem Domstolsstyrelsen og de overordnede domstole.

Tekstudvalget

Tekstudvalgets kommissorium (således som det blev vedtaget af Hovedsamarbejdsudvalget i foråret 2000) lyder således:

"Tekstudvalget har til opgave at gennemgå og ajourføre de af byretternes tekster, der anvendes udadtil i forhold til brugerne, og som med fordel kan standardiseres, herunder tekster i edb-sagsbehandlingssystemerne. Hvor der er behov for det, f.eks. på grund af ny lovgivning, udarbejder udvalget nye tekster.

På skifteområdet udarbejdes tekster i forbindelse med edb-sagsbehandlingssystemerne dog af den nedsatte projektgruppe, og Tekstudvalget overtager først arbejdet, når der viser sig behov for ajourføring, efter at systemerne er indført.

Arbejdet skal ske med respekt af dommernes uafhængighed og bør, også ved administrativt prægede tekster, have karakter af anbefalinger, der kan fraviges.

Tekstudvalget skal udforme tekster, der er i overensstemmelse med den vedtagne sprogpolitik.

Tekstudvalget er nedsat som et udvalg under Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Forslag til standardtekster afgives til Domstolsstyrelsens IT-kontor.

Domstolsstyrelsen leverer sekretariatbistand.

Tekstudvalget består af en formand, der udpeges af Domstolsstyrelsen, og 1 dommer, 1 dommerfuldmægtig/retsassessor og 1 overenskomstansat og 1 tjenstemandsansat kontorfunktionær, der alle udpeges af vedkommende personaleorganisation.

Dommeren er næstformand og leder møderne ved formandens fravær.

Efter vedtagelse i udvalget kan personer med særlig kendskab til et sagsområde deltage i møder om tekster vedrørende dette."

Dommerforeningens repræsentant i Tekstudvalget er Poul Holm, der ved årsskiftet 2000 afløste Mona Kastrup.

Tekstudvalget har i 2000 beskæftiget sig med nye notartekster (der er under oversættelse), men først og fremmest med implementeringen af domstolens nye logo, der er designet af Per Møllerup. Det oprindelige projekt (der blev præsenteret på årsmødet i 1998) er blevet revideret, fordi retterne ikke har printerudstyr til at håndtere det (omtrent) røde logo. Der arbejdes derfor nu med et (alternativt) sort/hvidt logo, hvor teksten og logoets omkreds er sort, resten hvidt. Der er i udvalget efter flere og langvarige møder opnået enighed om forslag til udformning af breve, rets- og dombøger og blanketter med anvendelse af logoet. Udvalgets forslag er blevet forelagt designeren, der er fremkommet med andre forslag. Implementeringen af logoet skal godkendes af Dom-

stolsstyrelsens bestyrelse og Hovedsamarbejdsudvalget, men i hvilken form det sker er således ved redaktionens slutning noget uvis.

Det er i forbindelse med IT-undersøgelsen og de tiltag, der er gjort i forlængelse af denne undersøgelse (jf. afsnittet om IT-situationen), besluttet at indstille arbejdet i Tekstudvalget med nye standardtekster. Det er lidt uklart, hvilken betydning denne beslutning har for den løbende revision af de eksisterende standardtekster.

Domstolenes kontaktudvalg

Kontaktudvalget består af repræsentanter for HK Landsklubben Danmarks Domstole, Politiforbundet i Danmark - valgkreds 12 (tidligere PDT), Dommerfuldmægtigforeningen og Dommerforeningen.

Der afholdes to møder årligt. I år har blandt andet været drøftet strukturspørgsmål, frivillig fratræden, uddelegering af lønsum og IT-spørgsmål.

Kontaktudvalg med Politimesterforeningen

Der har været afholdt ét møde i kontaktudvalget.

Man har især drøftet arbejdet i Strukturkommissionen og Politikommissionen.

Kontaktudvalget med Advokatrådet

Der afholdes to møder årligt. I år har blandt andet været drøftet:

- Advokatsalærer.

- Forhøjelsen af retsafgiften den 1. januar 2000. Der overvejes en fælles henvendelse.
- Arbejdet i Strukturkommissionen og Politikommissionen.
- Autorisation af advokatfuldmægtige, herunder fra EU-lande.
- Pilotprojektet om civile sagers behandling.

Domstolenes uddannelsesudvalg for jurister

Det egentlige uddannelsesbudget for jurister har igennem flere år ligget på beskedne godt 3 mio. kr. Det har været klart utilfredsstillende. Et længe næret ønske fra uddannelsesudvalgets side om en væsentlig forøgelse af uddannelsesaktiviteten førte da også til, at den daværende Domstolsafdeling i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2000 anmodede om en fordobling af kursusbudgettet for 2000. Forhandlingerne blev videreført af Domstolsstyrelsen, og bestræbelserne lykkedes, således at budgettet for uddannelsesområdet i 2000 blev fordoblet, og området tilført ialt 17 mio. kr. Af dette beløb fragår 5 mio. kr. til dagpenge og transportudgifter, hvorefter der er og var 12 mio. kr. tilbage til egentlig kursusdrift fordelt mellem jurister og kontorfunktionærer.

De ekstra midler har gjort det muligt for udvalget i samarbejde med Domstolsstyrelsen at tage en række nye initiativer i 2000. Domstolsstyrelsen har startet en større målsætningsdebat, der afsluttes med 9 seminarer i dette efterår med deltagelse af mere end 500 domstolsansatte. Der igangsættes en landsdækkende arbejdsmiljøuddannelse, og der er som et pilotprojekt givet konsulentbistand til 5 større embeder med henblik på intern udvikling. Der er samtidig ved at blive udviklet et teambuildingforløb for de mindre embeder. Det forøgede budget har også gjort det muligt at øge antallet af faglige kurser ganske betragteligt. Lederuddannelsen fortsætter som hidtil, og som noget nyt har ud-

valget ikke måtte beskære planlagte kursusforløb. Deltagelse i lederuddannelsen er frivillig, og der er fortsat et betydeligt antal dommere - særligt enedommere - som ikke har været på lederkursus. I den anden ende af uddannelsesforløbet udvides grunduddannelsen for dommerfuldmægtige med et regnskabsmodul.

Uddannelsesudvalget har drøftet, om tiden er inde til at imødekomme ansøgninger om individuel uddannelsesstøtte til enkeltpersoner og embeder. Udvalget modtager en del ansøgninger, men har besluttet, at tildeling af støtte til enkeltpersoner som udgangspunkt må afvente en mere generel uddannelsespolitik for domstolene. Udvalget har dog imødekommet enkelte ønsker, der var konkret rettet mod den pågældende stilling, og som var til gavn for domstolene som helhed. Udvalget har også i et vist omfang givet støtte til at repræsentere Danmark ved internationale arrangementer. For så vidt angår ansøgninger fra enkeltembeder, har udvalget i første omgang besluttet at støtte temadage på embederne, særligt når temaet har været samarbejde og målsætning. Tilskuddet består i honorar og transportudgifter til eksterne oplægsholdere med maksimalt 15.000 kr. excl. moms.

Der er nedsat et udvalg under uddannelsesudvalget, der har til opgave at udarbejde forslag til udformningen af en eksamen for dommerfuldmægtige med henblik på at vurdere egnetheden til fortsat ansættelse ved domstolene. Dommerforeningen er repræsenteret i udvalget af administrerende dommer Bjarne Pedersen, retten i Svendborg.

Der har i det forløbne år været afholdt kreditaftalelovkurser for samtlige ansatte i fogedretterne samt for embedernes chefer og enkelte andre dommere. Kurserne blev iværksat efter kritik af fogedretterne i fagpressen og er formentlig det største tiltag på uddannelsesområdet nogensinde. Det var en nyskabelse, at alle personalegrupper var sammen over et længere kursusforløb, og efter evalueringerne at dømme har det været en fordel at afholde fælles kurser.

Dommerforeningens informationsudvalg

Udvalget forestår i samarbejde med DJØF's forlag udgivelse af Dommerforeningens domsoversigter.

I 1999-2000 er udsendt:

- Praksis vedrørende menneskesmuglersager.
- Praksis vedrørende samtidige overtrædelser af færdselsloven og straffeloven.

Fremover er planlagt udsendelse af blandt andre følgende domsoversigter:

- Praksis vedrørende forsikrings- og socialbedrageri.
- Praksis vedrørende lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom.
- Praksis vedrørende ægtefællebidrag.
- Praksis vedrørende arbejdsmiljøret.
- Praksis vedrørende udvisning.

Andre faglige spørgsmål

IT-situationen

Dommerforeningen har gennem mange års deltagelse i Teknologiudvalget, Teknologirådet og forskellige projekt- og andre arbejdsgrupper haft medindflydelse på og fået medansvar for udformningen af domstolenes nuværende edb-systemer. Imidlertid er arbejdet sket under ganske strenge begrænsninger, blandt hvilke de økonomiske ikke har været de mindst vigtige. Situationen var blevet den, at alle embeder havde fået edb og i løbet af få år ville have alle væsentlige systemer, og foreningens edb-politiske krav om neutrale og åbne systemer var respekteret på papiret. Samtidig lød imidlertid i stigende grad klager over edb-systemernes styring og mange uhensigtsmæssigheder.

Foreningen var i tvivl om, hvad en visionær, men også nøgtern vurdering måtte føre til. Bestyrelsen opfordrede derfor straks efter Bent Carlsens tiltræden som direktør til, at Domstolsstyrelsen indhentede en udenforståendes vurdering. Blandt andet som følge af Dommerforeningens henvendelse blev iværksat en konsulentundersøgelse, og i april 2000 forelå rapport fra Deloitte Consulting A/S, som anbefalede, at der udarbejdes nye fælles IT-systemer for byretterne og de overordnede retter.

I brev af 13. april 2000 til Domstolsstyrelsen skrev foreningen blandt andet:

".....

Overordnet virker rapporten sober og gennearbejdet, og Dommerforeningen kan tiltræde både dens beskrivelse af situationen nu og dens anbefalinger for fremtiden.

1. Byretternes edb-systemer er - meget generelt set - for styrende og for lidt fleksible. De er også for fejlbehæftede, og fejlretning af system og koncepter har ikke

været tilstrækkeligt prioriteret. Foreningen kender også de øvrige kritikpunkter, der er anført i rapporten, og er enten enig i disse eller har i hvert tilfælde ikke grundlag for at afvise dem. Også efter foreningens opfattelse har systemplanlægningen ikke været tilstrækkelig integreret. I et vist omfang skyldes disse forhold en stram ressourcemæssig situation, men en væsentlig årsag må også søges i en centralistisk og styrende virksomhedsfilosofi i Teknologikontoret.

Der er næppe væsentlige punkter i konsulentrapporten, som ikke har været fremført en eller flere gange i Teknologirådet.

De overordnede retters edb-systemer er først og fremmest teknologisk forældede og er i det væsentlige kun journalsystemer.

2. For så vidt angår fremtiden, støtter Dommerforeningen meget konsulentrapportens anbefaling af "scenarie 3" med nye sagsbehandlingssystemer, der er fælles for byretterne og de overordnede retter, med en ændret IT-organisation og med nye principper for udvikling.

Det er umiddelbart indlysende, at der vil være betydelige fordele ved, at domstolene grundlæggende anvender de samme edb-systemer på tværs af retsinstanser.

Uden at være systemeksperter finder foreningen det endvidere sandsynligt, at Deloitte Consulting har ret i sin vurdering af, at ulemperne ved byretternes edb-systemer er så grundlæggende indbygget i systemerne, at det ikke er muligt at "rette op" på de nuværende systemer, så de kunne blive den fælles platform.

Det vil selvsagt være en betydelig udfordring at skabe forståelse for, at domstolene skal have bevillinger i den anslåede størrelsesorden til udvikling af helt nye edb-systemer. På den anden side vil fordelene være så store, at det berettiger ønsket. Der er en generel frustration blandt retternes ansatte, og som det i hvert tilfælde nu fremgår, skyldes den ikke først og fremmest angst for nye arbejdsmåder, men reelle mangler og uhensigtsmæssigheder ved systemerne og manglende virkelig indflydelse. Der er således grund til at tro, at nye fælles systemer m.v. som foreslået vil give bedre understøttelse af arbejdet og dermed bedre effektivitet og service samt et bedre arbejdsmiljø.

Det opstillede scenarie vil ikke kun kræve bevillinger, men også en meget betydelig indsats fra retternes personale. Dommerforeningen føler sig imidlertid sikker på, at alle personalegrupper vil være motiverede, således at denne forud-

sætning er opfyldt.

.....

Afsluttende kan der være grund til at nævne, at det ikke er Dommerforeningens ærinde at anbefale "fuld decentralisering", "fuld frihed til lokale tilpasninger" e.l. Hvis man skal indhøste fordelene ved edb-systemer, kræver det en grad af ensartethed og styring. Det har hele tiden været klart, at det afgørende er at træffe den rette balance mellem disse hensyn og på den anden side hensynet til brugerindflydelse, centralt og lokalt, og den grad af fleksibilitet, som også er nødvendig for at skabe effektivitet.

Rapporten dokumenterer overbevisende, at dette mål langt fra er nået, og der er al grund til at tage denne konklusion alvorligt."

Domstolsstyrelsens bestyrelse har vedtaget at gå videre på grundlag af konsulentrapportens anbefalinger.

Dommerforeningen har udpeget Jes Schiøler og Henrik Linde til at deltage i styregruppen i den projektorganisation, som skal udarbejde ny IT-strategi og handlingsplan. Yderligere har foreningen udpeget en række byretsdommere til de arbejdsgrupper, som skal udarbejde strategier for de enkelte sagsområder. De overordnede retter har selv direkte udpeget deres repræsentanter.

Vejledende salærtakster

Dommerforeningen udsendte i marts 2000 en skrivelse om vejledende takster for salærer i straffesager og ægteskabssager ved byretterne med tilhørende bemærkninger. Da disse takster nu er rettet til alle byretter, erstatter de de hidtil gældende vejledende takster fra 1996 fra Københavns Byret.

Skrivelsen lyder således:

"Vejledende takster for salærer i straffesager og ægteskabssager ved byretterne.

I.	<u>Grundlovsforhør</u> af normal varighed	900 kr.
II.	<u>Fristforlængelser og kortere retsmøder</u> under sagens forberedelse:	900 kr.
	 længerevarende samt afhøringer hos politiet pr. time	1.100 kr.
	Retsmøder m.v. på søn- og helligdage samt lørdage: forhøjelse med 50 %, kl. 22-06 tillægges 100 %. (skal oplyses af forsvareren)	
	Skriftlig medd. om fristforlængelse uden retsmøde	550 kr.
	<u>Fængselsbesøg</u> af normal varighed	900 kr.
III.	Ekspeditionssalær for <u>sluttede sager uden retsmøder</u> minimum:	650 kr.
IV.	<u>Domsforhandling</u>	
	A. Mindre tilståelsessager, herunder sager om spirituskørsel, hvis flere sager in continenti ellers	1.100 kr. 1.550 kr.
	B. Længerevarende tilståelsessager: som domsmands-sager	
	C. Domsmandssager:	
	Minimum:	2.200 kr.
	2 timer:	3.300 kr.
	3 timer: (1/2 dag)	5.000 kr.
	4 timer:	6.600 kr.
	5 timer:	8.300 kr.
	6 timer: (1 dag)	10.000 kr.

Taksten for domsforhandling omfatter også samtaler på kontoret med klienten, indhentelse af oplysninger og forberedelse af procedure i normalt omfang. Salæret kan forhøjes med 450 kr. pr. time for rejsetid for forsvarere, der må rejse til tingstedet, hvis forsvarerbeskikkelsen ikke er betinget af, at advokaten frafalder krav imod statskassen om godtgørelse for rejseudgifter.

V. Forsvarer for flere i samme sag:

Salæret for hver enkelt må normalt - bortset fra grundlovsforhør og fristforlængelser - nedsættes noget (f.eks. 1/3 - 1/2).

VI. Aflysninger:

Ved aflysning med mindst flere dages varsel tillægges intet salær.

Ved retsmøder, der aflyses med kortere varsel, tillægges fra 1/3 og op til 1/2 af det normale salær for det pågældende retsmøde, dog mindst 900 kr.

VII. Ægteskabssager, herunder sager om forældremyndighed:

Sager om forældremyndighed	6.000 kr.
Øvrige ægteskabssager	4.000 kr.

Disse salærer i ægteskabssager tilkendes både sagsøgers og sagsøgte advokater og dækker foruden domsforhandlingen også den tid, der i almindelighed må anses for nødvendig til forberedelse af sagen. De bør kun i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering fraviges.

VIII. Sager i børn og unge-udvalg:

Til advokater, der møder i sager i børn og unge-udvalg, bør der i almindelighed højst tilkendes 6.000 kr. Dette salær hviler på en forudsætning om, at sagen samlet set for advokaten er forbundet med i alt ca. 5 timers arbejde, som honoreres med 1.200 kr. pr. time.

Ovenstående takster er vejledende og sigter til normale sager."

"Bemærkninger til salærtakster marts 2000 for straffesager og ægteskabssager ved byretterne

1. Ved forhandling mellem på den ene side Den Danske Dommerforening og præsidenterne i Østre Landsret, Vestre Landsret og Københavns Byret og på den anden side Advokatrådet er der opnået enighed om, at den vejledende grundtakst pr. time fremover bør være 1.100 kr. (tidligere 1.000 kr.). Dette er baggrunden for de ændrede satser.
2. Væsentlige forhøjelser af salærer, der er fastsat efter tidsforbrug i retten eller efter sagens karakter, må i almindelighed forudsætte specificeret skriftlig timeopgørelse fra advokaten. Salær efter opgørelse over anvendt tid forudsætter endvidere, at det opgivne tidsforbrug efter dommerens vurdering med rimelighed er anvendt på sagen. På baggrund af betydelige forhøjelser af taksterne, som skete i 1988, har det siden da været praksis som altovervejende regel at lægge taksterne til grund i stedet for timeopgørelser fra advokaterne. Under de førte forhandlinger i tidens løb er det fra advokaternes side stærkt understreget, at man er indforstået med, at dommerne anstiller en konkret vurdering over for timeopgørelser. I sager, der har krævet en ganske ekstraordinær indsats, bør man i givet fald snarere forhøje det takstmæssige salær f.eks. med 1/4, 1/3 eller 1/2. Man bør være særlig opmærksom på, om bestemte advokater i visse sager fremkommer med timeopgørelser, men i andre sager ser en fordel i at oppebære det takstmæssige salær.

Det salær, der tilkendes ved domsforhandlingens afslutning, omfatter normalt også arbejdet med anke af sagen, ansøgning om særskilt procesbevilling, benådning og lignende, således at der alene gives "eftersalær" i særlige tilfælde.
3. Som det indirekte fremgår af taksterne, er udgangspunktet et salær på 1.100 kr. i timen, hvor opgørelse over "nettotimer" lægges til grund, og 1.650 kr. pr. time i retten. Sidstnævnte takst indbefatter forberedelse, jf. IV in fine.
4. Salær for grundlovsforhør og fristforlængelser dækker også samtale med sigtede i forbindelse med retsmødet. Retsmøder om særlige efterforskningskridt behandles som grundlovsforhør, henholdsvis fristforlængelser, dog således, at standardtaksterne ikke fuldt ud ydes, hvis samme advokat i samme korte retsmøde har flere på hinanden følgende sager, jf. herved taksternes bestemmelse om reduktion, hvor samme advokat er forsvarer for flere i samme sag.
5. Ved "mindre tilståelsessager" (1100 / 1550 kr.) forstås sager af op til ca. 1/2

times varighed i retten. At salæret pr. time i retten herved e.o. kan blive noget højere end det under 3 anførte, beror på, at det skal dække det grundlæggende arbejde med journalisering, samtale med hver enkelt klient etc.

6. Ved meget komplicerede, længerevarende sager, typisk SØK-sager, der indebærer gennemgang af omfattende regnskabsmateriale, tillægges der fra domsforhandlingens påbegyndelse salær svarende til 12.000 kr. for hver fulde retsdag, hvor den pågældende forsvarer har skullet være til stede i retten. Dette salær hviler på en forudsætning om, at hver af disse fulde retsdage (på 6 timer) er forbundet med cirka 5 timers forberedelse for forsvareren. Salæret omfatter således forberedelse, herunder til procedure, incl. udarbejdelse af skriftlig procedure. Kun i det omfang, hvori forsvarerens samlede registrerede tidsforbrug vedrørende den pågældende sag overstiger det timetal, der er en forudsætning for salærfastsættelsen, bør der tilkendes yderligere salær. Indtil domsforhandlingens påbegyndelse honoreres forsvarerne efter tidsforbrug. I det omfang, der anvendes salær efter anvendt tid, er satsen 1.100 kr. pr. time, jr. pkt. 3.
7. Ved forsvarers rejse til udlandet, f.eks. i forbindelse med afhøringer, ydes rejsegodtgørelse, diæter og hotelgodtgørelse efter statens regler plus 10.000 - 11.000 kr. pr. hel dags fravær. I dette beløb er inkluderet advokatens forberedelse.
8. Der ydes ikke salær for "rådighedstjeneste" f.eks. i weekender, hvor advokaten af politiet er underrettet om, at der ikke er fremstillinger, og derfor ikke møder, jf. herved UFR 93, s. 408."

Relationer til udlandet

Fra den 18. august til den 20. august 1999 deltog Jes Schiøler, Svend Aage Feier, Poul Holm, Arne Lyngesen, Per Sørensen og Hans Ulrik Bruhn i det 35. Nordiske Juristmøde i Oslo.

Fra den 4. september til den 20. september 1999 deltog Michael Sjøberg sammen med nordiske kolleger i 6 konferencer i Bosnien Hercegovina som led i FN's genopbygning af retssystemet under betegnelsen "Politicians meet Judges".

Fra den 30. september til den 2. oktober 1999 deltog Jytte Tørsløv i conference om "International Cooperation in Combatting and Prosecuting Economic Offences of the Detriment of the European Communities in the Area of Customs and Agricultural Market" i Köln.

Fra den 13. oktober til den 15. oktober 1999 deltog Svend Aage Feier i conference om "Towards a European Judicial Space-Judicial Cooperation in Penal Matters in Europe" ved Europäische Rechtsakademie Trier.

Fra den 21. oktober til den 22. oktober 1999 deltog Niels Viltoft i et EU-strafferetsseminar i Cracow.

Den 29. oktober 1999 deltog Arne Lyngesen i Den Svenske Dommerforeningens årsmøde i Umeå.

Fra den 14. november til den 20. november 1999 deltog Jes Schiøler, Lis Sejr, Poul Holm, Knud A. Knudsen og Henrik Linde i Den Internationale Dommerunions årsmøde på Taiwan.

Fra den 18. november til den 19. november 1999 deltog Henrik S.

Stamp i et EU-strafferetsseminar i Madrid.

Fra den 25. november til den 26. november 1999 deltog Svend Aage Feier og Otto Bisgaard i kurset "Interkulturelle spørgsmål ved domstolene" i Oslo.

Fra den 13. december til den 14. december 1999 deltog Svend Aage Feier i en multilateral konference om "JUSTICE and SOCIETY" i Vilnius.

Fra den 12. til den 13. maj 2000 deltog Jes Schiøler i De Europæiske Dommerforeningers møde i Prag.

Fra den 18. til den 19. maj 2000 deltog Svend Aage Feier i en af Europarådet i Strasbourg arrangeret konference om "Multilateral Meeting on Judicial Policies".

Fra den 18. til den 20. maj 2000 deltog Hans Ulrik Bruhn i Den Norske Dommerforenings årsmøde i Bergen.

Fra den 22. maj til den 5. juni 2000 deltog Mikael Sjøberg i et FN-projekt i Bosnien Herzegovina vedrørende en retsplejereform og en gennemgang af alle siddende bosniske dommeres habilitet.

Fra den 25. til den 26. maj 2000 deltog Kirsten Thorup i et EU-seminar i Bukarest om "Corpus juris and Protection of Financial Interests and the European Union".

Den 27. juni 2000 deltog Svend Aage Feier i møde i Fundaciôn Justicia en el Mundo De La Union Internaciôn de Magistrados i Madrid.

Fra den 3. til den 4. juli 2000 deltog Jes Schiøler i et seminar i Paris om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af civile afgørelser.

Fra den 6. til den 7. juli 2000 deltog Arne Lyngesen i et EU-seminar i Paris om beskyttelse af elektroniske personoplysninger inden for domstolene.

Medlemmer af udvalg m.v.

Henrik Linde er næstformand i Tjenestemandsföreningen og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF.

Poul Holm er medlem af Retsplejerådet.

Peter Deleuran og Jes Schiøler deltager i Retsplejerådets behandling af civilprocesreformkommissioriet.

Bjarne Pedersen er medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Svend Aage Feier er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet for tjenestemandsansatte kontorfunktionærer ved domstolene.

Jes Schiøler, Claus Larsen, Bjarne Christensen og Sven Ziegler er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Ove Dam er medlem af teknologiudvalget under Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene.

Mikael Sjøberg og Bjarne Pedersen er medlemmer af uddannelsesudvalget for jurister ved domstolene.

Jes Schiøler og Marianne Caft udgør Dommerforeningens kontaktudvalg til Dommerfuldmægtigforeningen og kontorpersonalets organisationer.

Lisbeth Larsen er medlem af Retsinformationsrådet.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af domstolenes sikkerhedsudvalg.

Mikael Sjøberg er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Karsten Bo Knudsen, Karen Foldager og Henrik Linde udgør Dommerforeningens informationsudvalg.

Svend Aage Feier er foreningens repræsentant i Det Kriminalpræventive Råd.

Jes Schiøler, Lis Sejr, Svend Aage Feier og Mikael Sjøberg er medlemmer af kontaktudvalget med Advokatrådet.

Jes Schiøler og Lis Sejr er medlemmer af kontaktudvalget med Politimesterforeningen.

Mogens Beier er medlem af udvalget vedrørende uddannelse af kontorfunktionærer.

Hanne Ekstrand er medlem af Justitsministeriets udvalg til revision af børnelovene.

Flemming Schønnemann er medlem af udvalget for domstolenes statistik.

Mikael Sjøberg er medlem af budgetudvalget.

Preben Bagger, Lisbeth Larsen, Vagn Kastbjerg og Jes Schiøler er medlemmer af Teknologirådet.

Poul Holm er medlem af tekstudvalget.

Erik Kjærgaard, Henrik Lind Jensen og Lene Larsen er medlemmer af en følgegruppe vedrørende EU-direktiv om køb af forbrugsvarer og

forbrugsgarantier.

Ove Dam er medlem af to arbejdsgrupper til udarbejdelse af edb-program til skiftesager.

Lene Pagter Kristensen og Lilian Hindborg er medlemmer af et udvalg vedrørende "papirløs tinglysning".

Jes Schiøler er medlem af arbejdsgruppen vedrørende sagsgennemløbstider og effektivitet.

Hans Ulrik Bruhn er foreningens kontaktperson til Dansk Forening for International Strafferet og EU-ret.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af arbejdsgruppen vedrørende personalepolitikken ved domstolene.

Jytte Scharling er medlem af ægtefællepensionsudvalget.

Lis Sejr er medlem af Justitsministeriets forskningspolitiske udvalg.

Fritse Hove, Jørn Andersen, Inger Mikkelsen og Jes Schiøler er medlemmer af Domstolenes strukturkommission.

I "Baggrundsgruppen" vedrørende Domstolenes strukturkommission deltager Jens Erik Stausbøll (region 1), Lisbeth Larsen (region 2), Ulf Andersen (region 3), Claus Kejser (region 4), Otto Bisgaard (region 5), Niels Schoubye (region 6), Jørgen Als Andersen, Sø- og Handelsretten, og Flemming Schønnemann, Bornholm, samt de af regionerne i bestyrelsen indvalgte byretsdommere.

Torben Goldin er medlem af en arbejdsgruppe vedrørende oprettelse af hjemmeside for domstolene.

Knud A. Knudsen er medlem af udvalget vedrørende Politiets og Forsvarets Efterretningstjenester.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af kommissionen vedrørende politiets forhold.

Hans Esdahl deltager i følgegruppe vedrørende behandling af seksualkriminelle.

Steen Taber Rasmussen deltager i følgegruppe vedrørende EU-konvention om førerretsfrakendelse.

Svend Aage Feier er medlem af referencegruppen for Offerrådgivningssekretariatet.

Jens Rosenløv og Poul Holm deltager i en følgegruppe vedrørende revision af EF-domskonventionen og Luganokonventionen.

Marianne Levy, Lene Larsen, Jørgen Als Andersen, Bjørn Graae Rasmussen og Michael Elmer deltager i en følgegruppe vedrørende betalingsfrister i handelsforhold.

Ove Dam er medlem af Justitsministeriets udvalg om retsvirkningerne af digital signatur m.v.

Dorthe Wisbye er medlem af udvalget vedrørende revision af erstatningsansvarsloven.

Poul Holm deltager i arbejdsgruppe om teknisk indretning af retssale.

Peter Garde deltager i et udvalg til revision af den militære straffe- og retsplejelovgivning.

Pia Petersen deltager i et udvalg til revision af forsikringsaftaleloven.

Kaspar Linkis deltager i et udvalg vedrørende økonomisk kriminalitet og datakriminalitet.

Henrik Lind Jensen, Kirsten Thorup og Bertil Frosell deltager i en arbejdsgruppe om fjernsalg af tjenesteydelser.

Marianne Levy, Henrik Bitsch og Hans Esdahl deltager i en arbejdsgruppe om lovvalg ved forpligtelser uden for kontrakt.

Bodil Wiingaard deltager i møder vedrørende elektronisk handel i det indre marked.

Lis Sejr er medlem af udvalget om inkorporering af menneskerettighedskonventioner i dansk lovgivning.

Lisbeth Larsen deltager i følgegruppe for Det Digitale Danmark.

Peter Garde deltager i en arbejdsgruppe om personundersøgelser.

Mikael Sjøberg deltager i en arbejdsgruppe om PUS-samtaler.

Jes Schiøler og Sigrid Ballund deltager i Domstolenes Sprogudvalg.

Marianne Caft deltager i en arbejdsgruppe vedrørende brugerundersøgelser.

Jes Schiøler deltager i en styregruppe vedrørende udvikling af ny fælles IT-strategi for byretterne og de overordnede retter. Henrik Linde deltager i styregruppen med observatørstatus.

Bjarne Christensen, Jens Feilberg, Torben Goldin og Finn Andersen

deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende decentral økonomi- og ressourcestyring.

Karsten Bo Knudsen, Helle Bertung, Lisbeth Larsen og Tuk Bagger deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende civil- og strafferet.

Ingrid Therkelsen og Bodil Ruberg deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende fogedret og tvangsauktioner.

Jørgen Als Andersen, Ove Dam og Ingrid Thorsboe deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende skifteret.

Lilian Hindborg og Bertil Frosell deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende tinglysning.

Chr. Bache, Michael Kistrup og Preben Bagger deltager i en IT-strategiarbejdsgruppe vedrørende journalisering, statistik m.m.

Marianne Caft deltager i en arbejdsgruppe vedrørende pantsætning og udlæg i andele i andelsboligforeninger.

Nils Erik Jensen deltager i et udvalg vedrørende "klippekort" i færdselssager.

Henrik Linde og Kristian Petersen deltager i arbejdsgruppe vedrørende målsætninger for domstolene.

Poul Holm er medlem af en arbejdsgruppe om teknik i retssale.

Fagudvalg

Fagudvalgenes sammensætning er følgende:

1. Civilproces

Poul Holm, Retten i Århus (formand)
Vagn Joensen
Bodil Ruberg

2. Straffeprocess

Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg (formand)
Nils Erik Jensen
Ingrid Drengsgaard

3. Person- og familieret

Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (formand)
Marianne Højgaard Pedersen
Lene Hjerrild

4. Obligations- og formueret

Lis Sejr, Vestre Landsret (formand)
Henrik Lind Jensen
Marianne Levy
Bodil Wiingaard

5. Strafferet

Arne Lyngesen, Østre Landsret (formand)
Hans Esdahl
Lisbeth Larsen
Lene Larsen
Elisabeth Mejnertz

6. Arveret og dødsbo-skifteret

Marianne Caft, Retten i Fåborg (formand)
Eva Staal
Ingrid Thorsboe

7. Konkurs- og anden insolvensret

Marianne Caft, Retten i Fåborg (formand)
Hanne Kildahl
Lars Lindenchrone Petersen

8. Tinglysning

Henrik Linde, Retten i Korsør (formand)
Lilian Hindborg
Lisbeth Parbo

9. Fogedret

Mikael Sjøberg, Københavns Byret (formand)
Ejler Bruun
Bjørn Graae Rasmussen

10. Administrative forhold

Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (formand)
Flemming Schønnemann
Bertil Vollmond

11. Teknologi

Mikael Sjøberg, Københavns Byret (formand)
Preben Bagger
Helle Bertung
Ove Dam

12. Udlændingelovgivningen

Lis Sejr, Vestre Landsret (formand)

Henrik Bloch Andersen
Ina Steincke

Personalia

Nyudnævnelser

Retsassessor Iben Vikjær Sandholt, dommer (rejsedommer) i Retten i Århus fra 1. oktober 1999.

Kontorchef Ole Græsbøll Olesen, landsdommer i Vestre Landsret fra 1. november 1999.

Retsassessor Lene Faursby Ahlers, dommer i Københavns Byret fra 1. november 1999.

Konsulent Anette Burkø, dommer i Københavns Byret fra 1. november 1999.

Retsassessor Niels Otto Jensen, dommer i Retten i Frederikshavn fra 15. november 1999.

Retsassessor Astrid Lohmann Knudsen, dommer (rejsedommer) i Retten i Aalborg fra 15. november 1999.

Retsassessor Michael Toftager, dommer i Københavns Byret fra 15. november 1999.

Retsassessor Poul Gorm Nielsen, dommer (rejsedommer) i Københavns Byret fra 1. december 1999.

Retsassessor Benedikte Cederquist, dommer (rejsedommer) i Københavns Byret fra 1. januar 2000.

Retsassessor Charlotte Meincke, dommer i Københavns Byret fra 1. januar 2000.

Retsassessor Lisbeth Christensen, dommer i Københavns Byret fra 1. februar 2000.

Dommerfuldmægtig Peter Gert Jensen, dommer i Københavns Byret fra 21. februar 2000.

Retsassessor Annette Hagdrup, dommer i Københavns Byret fra 1. marts 2000.

Retsassessor Karsten Henriksen, dommer i Københavns Byret fra 1. marts 2000.

Retsassessor Karen Duus Mathiesen, dommer i Københavns Byret fra 1. marts 2000.

Retsassessor Anne-Mette Gedbjerg, dommer (rejsedommer) i Retten i Århus fra 15. marts 2000.

Justitssekretær Lone Kern-Jespersen, dommer i Københavns Byret fra 1. april 2000.

Kst. sekretariatschef Alex Elisiussen, dommer i Københavns Byret fra 1. maj 2000.

Retsassessor Merete Kyhl Engholm, dommer i Københavns Byret fra 1. maj 2000.

Retsassessor Karen Thegen, dommer i Retten i Tønder fra 1. maj 2000.

Advokat Niels Grubbe, højesteretsdommer fra 1. juni 2000.

Retsassessor Benedikte Gersing, dommer i Københavns Byret fra 1. juli 2000.

Ændrede udnævnelser

Lars Lindencrone Petersen, Sø- og Handelsretten i København, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. oktober 1999.

Niels Waage, Østre Landsret, til præsident for Retten i Roskilde fra 1. oktober 1999.

Torkel Florian Hagemann, Retten i Odense, til dommer i Retten i Roskilde fra 1. oktober 1999.

Linda Lauritsen, Københavns Byret, til dommer i Retten i Roskilde fra 1. oktober 1999.

Ingrid Thorsboe, Retten i Aalborg, til dommer i Retten i Terndrup fra 1. oktober 1999.

Jytte Tørsløv, Retten i Frederikshavn, til dommer i Retten i Aalborg fra 1. oktober 1999.

Ulf Østergaard-Nielsen, Københavns Byret, til dommer i Retten i Helsingør fra 1. oktober 1999.

Ulrik Stage-Nielsen, Københavns Byret (rejsedommer), til dommer i Københavns Byret fra 1. oktober 1999.

Ove Birger Ulrichsen, Københavns Byret (rejsedommer), til dommer i Københavns Byret fra 1. oktober 1999.

Margit Stassen, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. november 1999.

Jørgen Als Andersen, Københavns Byret, til dommer i Sø- og Handelsretten i København fra 1. november 1999.

Ingrid Juul Therkelsen, Retten i Esbjerg, til dommer i Retten i Odense fra 15. november 1999.

Henrik Bloch Andersen, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. december 1999.

Jens Rosenløv, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. december 1999.

Peter Bredahl, Retten i Århus, til dommer i Retten i Herning fra 1. januar 2000.

Iben Vikjær Sandholt, Retten i Århus, til dommer i Retten i Esbjerg fra 1. januar 2000.

Henrik Schinkel Stamp, Retten i Herning, til administrerende dommer i Retten i Herning fra 1. januar 2000.

Arne Brandt, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 15. januar 2000.

Henrik Gunst Andersen, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 14. februar 2000.

Lone Molsted, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 14. februar 2000.

Søren Venø Axelsen, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. marts 2000.

Bjørn Graae Rasmussen, Retten i Brødstrup, til dommer i Retten i Århus fra 15. marts 2000.

Steen Taber Rasmussen, Københavns Byret, til landsdommer i Østre Landsret fra 1. maj 2000.

Bodil Ruberg, Retten i Grindsted, til dommer i Retten i Brødstrup, fra den 1. maj 2000.

Karen Foldager, Retten i Århus, til landsdommer i Vestre Landsret fra 15. maj 2000.

Anne-Mette Gedbjerg, Retten i Århus (rejsedommer), til dommer i Retten i Århus fra 1. august 2000.

Astrid Lohmann Knudsen, Retten i Aalborg, til dommer i Retten i Randers fra 1. august 2000.

Afgåede

Otto Warring, Retten i Roskilde, med udgangen af august 1999.

Willy Aagaard, Retten i Terndrup, med udgangen af august 1999.

Jens Gabe, Retten i Helsingør, med udgangen af september 1999.

Carl Birger Reisz, Østre Landsret, med udgangen af september 1999.

Peter Rosleff, Retten i Herning, med udgangen af december 1999.

Henning Kjær, Østre Landsret, med udgangen af februar 2000.

Bent Otken, Østre Landsret, med udgangen af marts 2000.

Hans Christen Dahler Kardel, Højesteret, med udgangen af april 2000.

Otto Ulsig, Østre Landsret, med udgangen af juni 2000.

Gunnar Seligmann, Retten i Randers, med udgangen af juli 2000.

Døde

Niels Egede Glahn, dommer i Århus.

Knud Wegener Kofoed, dommer i Nykøbing Falster.

Arne Unmack Larsen, dommer i Odense.

Jens Frede Paulsen, dommer i Tønder.

Andreas Ølgaard, dommer i Aalborg.

Henrik Tamm, højesteretsdommer.

Orlov

Sorenskriver Majken Johansen, Retten på Færøerne, er meddelt tjenestefrihed uden løn i et år fra den 1. august 2000.

Medlemstal

Medlemmer den 1. august 2000

Højesteret	19
Østre Landsret	63
Vestre Landsret	36
Sø- og Handelsretten	5
Københavns Byret	43
Byretterne uden for København	159
Færøerne	2
Grønland	1
EF-Domstolen	2
Menneskerettighedsdomstolen	1
Fungerende medlemmer i alt	331
Afgåede medlemmer	<u>133</u>
Samlet medlemstal	<u>464</u>

Årsregnskab 1999/2000

Indtægter:	1999/2000	1998/1999
Kontingenter	225.400,00	220.500,00
Renter	16.307,25	12.727,43
Tilskud	32.000,00	32.000,00
Indtægter i alt	273.707,25	265.227,43
Udgifter:		
Årsmødet	84.316,50	221.120,22
Bestyrelsen	23.106,00	38.453,00
Årsberetning	12.450,00	13.200,75
Dommerunion m.m.	7.764,10	8.341,38
Kontorhold m.m.	3.480,00	2.444,00
Udgifter i alt	131.116,60	283.559,35
Årets resultat	142.590,65	- 18.331,92
Formueopgørelse:		
Beholdning pr. 31. juli 1999 ...		456.154,60
Beholdning pr. 31. juli 2000:		
Girokonto	231.955,84	
Checkkonto	46.789,41	
Obligationer til pålydende	320.000,00	598.745,25
(kursværdi af obl. 310.800 kr.)		
		142.590,65

Foreningen råder endvidere over en opsparingskonto til brug ved udgivelsen af festskriftet. Indeståendet på kontoen efter forbrug og tilskrivning af renter er 91.353,54 kr.

København, den 1. august 2000
Mikael Sjøberg

Jeg har revideret ovenstående regnskab. Regnskabet er afstemt med bogføringen med tilhørende bilag. Beholdningernes tilstedeværelse er dokumenteret gennem forevisning af kontoudskriftet og depotudskrift. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Roskilde, den 1. august 2000
Holger Skovsborg

Den Danske Dommerforenings Understøttelsesfond

Fondens vedtægter er optaget i årsberetningen for 1995-96, hvortil der generelt henvises.

Efter vedtægternes § 3 er fondens formål:

"-----at yde hjælp til afdøde medlemmers ægtefæller og børn.

Fonden kan endvidere yde hjælp til medlemmer af foreningen, herunder afgående dommere. Det er i alle tilfælde en forudsætning for støtte, at den pågældendes forhold er således, at der efter bestyrelsens skøn er behov for hjælp.

I det omfang, der ikke er ansøgere, der opfylder ovenstående, kan fonden tillige yde støtte til fungerende dommers børn, såfremt deres forhold er således, at der efter bestyrelsens skøn er behov for hjælp."

Legater søges inden 1. maj ved henvendelse til:

Den Danske Dommerforening
Kassereren
Domhuset, Nytorv
1450 København K.

Vedtægter

Vedtægter for Den Danske Dommerforening

Navn og formål

§ 1.

Foreningens navn er Den Danske Dommerforening.

§ 2.

Foreningens formål er at samle Danmarks dommere for at fremme løsningen af retsplejens opgaver, styrke domstolenes stilling i samfundet, varetage dommernes interesser og fremme det kollegiale sammenhold.

Stk. 2. Foreningen holder hvert år mindst ét almindeligt medlemsmøde.

§ 3.

Enhver, der som fast ansat juridisk dommer beklæder en stilling ved de almindelige domstole, kan være medlem. Efter bestyrelsens bestemmelse kan endvidere faste danske dommere ved internationale domstole være medlemmer.

Stk. 2. Dommere, der afgår fra deres stilling med pension, forbliver medlemmer, dog uden stemmeret.

Stk. 3. Indmeldelse og udmeldelse sker skriftligt til kassereren.

§ 4.

Medlemmerne betaler et kontingent, der fastsættes af generalforsamlingen.

Stk. 2. Medlemmer, der er indmeldt efter 31. december, betaler først kontingent for det følgende regnskabsår.

Stk. 3. Pensionerede medlemmer betaler ikke kontingent. Hvis pensionering finder sted efter den 31. december, indtræder kontingentfritagelsen først fra det følgende regnskabsår.

Regionsinddelingen

§ 5.

Region 1 omfatter Københavns Byret.

Region 2 omfatter retskredsene på Frederiksberg, Færøerne og Grønland samt i København, Frederiksborg og Bornholms Amter.

Region 3 omfatter retskredsene i Roskilde, Vestsjællands og Storstrøms amter.

Region 4 omfatter retskredsene i Fyns, Sønderjyllands og Ribe amter.

Region 5 omfatter retskredsene i Vejle og Århus amter.

Region 6 omfatter retskredsene i Ringkøbing, Viborg og Nordjyllands amter.

Stk. 2. Der afholdes hvert år inden 1. juni et møde i de enkelte regioner for de medlemmer, der gør tjeneste i regionen. Regionens repræsentant i bestyrelsen indkalder til mødet med mindst fire ugers varsel. På mødet orienterer et eller flere medlemmer af bestyrelsen om bestyrelsens arbejde.

Stk. 3. Reglerne om afstemning i § 9, stk. 2 og 3, finder også anvendelse på regionsmøder.

Stk. 4. På mødet vælges regionens repræsentant i bestyrelsen for det kommende år. Hvis ingen af flere foreslåede ved første afstemning opnår mere end halvdelen af de afgivne stemmer, foretages ny afstemning blandt alle foreslåede. Hvis heller ingen opnår mere end halvdelen af stemmerne ved denne afstemning, foretages omvalg mellem de to, der ved 2. afstemning opnåede det højeste antal stemmer. Forslag skal være udsendt til medlemmerne senest en uge før mødet. I tilfælde af vakance i årets løb, vælger regionen en ny repræsentant.

Stk. 5. Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten vælger hver en repræsentant til bestyrelsen.

Generalforsamlingen

§ 6.

Generalforsamlingen har den højeste myndighed i foreningens anliggender.

§ 7.

Ordinær generalforsamling holdes hvert år i oktober eller november måned, som regel i forbindelse med et almindeligt medlemsmøde, jf. § 2, stk. 2. Forud for generalforsamlingen udsender bestyrelsen en skriftlig beretning om foreningens virksomhed i det

forløbne år.

Stk. 2. Medlemmerne indkaldes til generalforsamlinger ved brev fra bestyrelsen med angivelse af dagsordenen.

Stk. 3. Varslet til den ordinære generalforsamling skal være mindst fire uger og til en ekstraordinær generalforsamling mindst en uge.

Stk. 4. Dagsordenen til den ordinære generalforsamling skal mindst indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kassereren forelægger revideret regnskab.
4. Fastsættelse af kontingent.
5. Valg af formand, jf. § 10, stk. 2.
6. Sammensætning af den øvrige bestyrelse, jf. § 5, stk. 4 og 5.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant, jf. § 15, stk. 2.
8. Eventuelt.

Stk. 5. Forslag fra medlemmerne, herunder forslag om formand og revisor, må for at komme til behandling på den ordinære generalforsamling være indgivet skriftligt til formanden senest to uger før generalforsamlingsdatoen. Fremsættes sådant forslag, udsender bestyrelsen ny eller supplerende dagsorden senest en uge før generalforsamlingsdatoen.

§ 8.

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af bestyrelsen og skal afholdes inden en måned, når mindst 50 stemmeberettigede medlemmer skriftligt anmoder formanden om det og angiver formålet med generalforsamlingen.

§ 9.

Beslutninger på generalforsamlinger træffes med simpel stemmeflerhed af de tilstedeværende stemmeberettigede. Til vedtagelse af vedtægtsændringer kræves dog, at mindst halvdelen af foreningens stemmeberettigede medlemmer stemmer for.

Stk. 2. Et stemmeberettiget medlem kan stemme i henhold til skriftlig fuldmagt fra et andet stemmeberettiget medlem. Intet medlem kan dog være fuldmægtig for mere end fem fraværende medlemmer.

Stk. 3. En afstemning foretages skriftligt, hvis det forlanges af mindst ti stemmeberettigede. Ved valg mellem flere kandidater skal der dog altid være skriftlig afstemning.

Bestyrelsen

§ 10.

Bestyrelsen vælges for 1 år ad gangen og består af 1 formand og 9 andre medlemmer. 3 medlemmer vælges som anført i § 5, stk. 5, af Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten. 6 medlemmer vælges som anført i § 5, stk. 4, af de enkelte regioner.

Stk. 2. Formanden vælges særskilt på generalforsamlingen. Afstemningen foregår efter reglerne i § 5, stk. 4. Såfremt den valgte formand allerede er medlem af bestyrelsen, vælger den region eller ret, som han repræsenterer, en ny repræsentant.

§ 11.

Bestyrelsen vælger selv sin næstformand, kasserer og sekretær.

Stk. 2. Bestyrelsen er kun beslutningsdygtig, når mindst 6 bestyrelsesmedlemmer er til stede. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 3. Bestyrelsens møder og generalforsamlingerne refereres i foreningens forhandlingsprotokol.

§ 12.

Omkostningerne ved bestyrelsens arbejde for foreningen, herunder rejseudgifter og udgifter til lønnet medhjælp og revision afholdes af foreningen.

§ 13.

Bestyrelsen repræsenterer foreningen udadtil og kan afgive erklæringer på foreningens vegne.

Stk. 2. I økonomiske anliggender forpligter formanden og kassereren i fællesskab foreningen.

Tjenestemandsföreningen under DJØF

§ 14.

De af foreningens erhvervsaktive medlemmer, der er medlemmer af DJØF, udgør en sektion af Tjenestemandsföreningen.

Stk. 2. På den ordinære generalforsamling vælges af og blandt de i stk. 1 nævnte medlemmer det antal sektionsrepræsentanter, der er fastsat i Tjenestemandsföreningens vedtægter.

Stk. 3. De, der vælges til Dommerforeningens bestyrelse, er samtidig valgt som de første 10 sektionsrepræsentanter. De øvrige repræsentanter vælges under et ved almindeligt flertalsvalg.

Stk. 4. Ved vakance inden for en valgperiode udpeger bestyrelsen en ny sektionsrepræsentant.

§ 15.

Foreningens regnskabsår er 1. august - 31. juli.

Stk. 2. Årsregnskabet revideres af en revisor, der tillige med en revisorsuppleant vælges på generalforsamlingen blandt de stemmeberettigede medlemmer ved almindeligt flertalsvalg for et år ad gangen.

§ 16.

Spørgsmålet om eventuel ændring af bestyrelsens sammensætning tages op på generalforsamlingen i 1997.

Vedtaget på generalforsamlingen den 6. oktober 1995.